

Драгомиръ Поповъ.

Народни застраховки.

Обикновената застраховка за животъ е достъпна само за по-богатитѣ хора отъ населението. Поради това, че застрахованиятъ трѣбва да плаща доста голѣми премии (вноски), не всѣкой може да се възползува отъ облагитѣ на тая застраховка. За това тя не е достъпна за масата бедно население, а само за по-богатитѣ и отчасти за срѣднитѣ слоеве отъ народа. Значи, тя е застраховка на богатитѣ.

При това положение, беднитѣ и срѣдни слоеве въ всѣка страна, които съставляватъ обикновено най-голѣмата частъ отъ народа, оставатъ далеко отъ благата, които носи застраховката. Тука се явяватъ на помощъ народнитѣ застраховки. Тия застраховки сж масови. Тѣ не сж привилегия на никое съсловие, а сж достъпни за всички народни слоеве. Затова се наричатъ народни застраховки.

Люлката на народнитѣ застраховки е Англия. Тукъ тѣ датирайтъ още отъ 1864. година и сж дѣло на голѣмия държавенъ мжжъ Вилямъ Гладстонъ. А и днесъ въ Англия държавници като Лойдъ Джорджъ се интересуватъ отблизо отъ тия застраховки.

Отъ основаването си и до днесъ народнитѣ застраховки въ Англия отбелязватъ голѣмъ успѣхъ. Презъ 1925. година застрахованата сума на народнитѣ застраховки тукъ достига вече единъ милиардъ лири стерлинги, а годишнитѣ премии (вноски) — 45 милиона лири стерлинги.

Ала Америка е страната, въ която народнитѣ застраховки сж добили най-широко развитие. Тука почти всѣки човѣкъ — младъ или старъ, мжжъ или жена — е застрахованъ при народнитѣ застраховки. Отъ всѣки трима американци (жени, мжже, старци, деца-пеленачета) двама сж застраховани. При 120 милиона население, 80 милиона иматъ застраховка: нѣкои дори — по две, по три и повече. Въ Съединенитѣ Щати и Канада събранитѣ годишно премии (вноски) възлизатъ на 500 милиона долара.

Друга страна съ особено развити народни застраховки е Япония. Тука тая застраховка е държавенъ монополъ и има голѣми успѣхи: 15% отъ населението е застраховано и броятъ на застрахователнитѣ полици възлиза на 9¹/₂ милиона. Въ Япония народнитѣ застраховки сжществуватъ отъ 1916. година.

Въ Европа добре уредени и силно развити народни застраховки има въ Швейцария, Белгия, Германия и Виена.